

Note 4 - Kapitaldekning

Kapitaldekning beregnes og rapporteres i samsvar med EUs kapitalkrav for banker og verdipapirforetak (CRR/CRD IV). SpareBank 1 SMN benytter interne målemetoder (Internal Rating Based Approach) for kredittrisiko. For foretaksporteføljene benyttes Avansert IRB. Bruk av IRB stiller omfattende krav til bankens organisering, kompetanse, risikomodeller og risikostyringsystemer.

Per 30. september 2021 er samlet minstekrav til ren kjernekapital 12,5 prosent. Kravet til bevaringsbuffer er 2,5 prosent, systemrisikobufferen for norske IRB-A banker 4,5 prosent og den norske motsykliske kapitalbuffer 1,0 prosent. Disse kravene er i tillegg til kravet om ren kjernekapital på 4,5 prosent. I tillegg har Finanstilsynet fastsatt et pilar 2-krav for SpareBank 1 SMN på 1,9 prosent, dog minimum 1.794 millioner kroner. Motsyklisk kapitalbuffer øker til 1,5 prosent fra 30. juni 2022.

Systemrisikobufferen er på 4,5 prosent for de norske engasjementene. For engasjement i andre land skal det aktuelle lands sats benyttes. Per 30. september 2021 er derfor den reelle satsen for morbank og for konsern 4,4 prosent.

Motsyklisk kapitalbuffer beregnes på differensierte satser. For engasjementer i andre land benyttes den motsyklisk kapitalbuffersatsen som er fastsatt av myndighetene i vedkommende land. Dersom landet ikke har fastsatt sats benyttes samme sats som for engasjementer i Norge med mindre Finansdepartementet fastsetter en annen sats. Per 30. september 2021 er både morbank og konsern under unntaksgrensen slik at den norske satsen benyttes på alle aktuelle engasjementer.

Morbank			Konsern			
31.12.20	30.9.20	30.9.21 (mill. kr)		30.9.21	30.9.20	31.12.20
18.092	17.876	19.629	Sum balanseført egenkapital	23.077	20.829	21.310
-1.250	-1.203	-1.211	Hybridkapital inkludert i egenkapital	-1.252	-1.244	-1.293
-515	-494	-500	Utsatt skattefordel, goodwill og andre immaterielle eiendeler	-1.040	-1.047	-1.044
-890	-	-627	Fradrag for avsatt utbytte og gaver	-627	-	-890
-	-	-	Ikke-kontrollerende eierinteresser bokført i annen egenkapital	-848	-800	-838
-	-	-	Ikke-kontrollerende eierinteresser som kan medregnes i ren kjernekapital	504	414	488
-	-1.155	-1.841	Periodens resultat	-2.199	-1.528	-
-	368	723	Delårsresultat som inngår i kjernekapitalen (50 prosent (50 prosent) etter skatt av konsernresultat)	1.079	739	-
-43	-47	-40	Verdjusteringer som følge av kravene om forsvarlig verdsettelse	-52	-59	-56
-47	-75	-581	Positiv verdi av justert forventet tap etter IRB-metoden	-616	-98	-74
-	-	-	Verdiendring på sikringsinstrumenter ved kontantstrømsikring	5	13	10
-186	-186	-187	Fradrag ren kjernekapital for vesentlige investeringer i finansinstitusjoner	-360	-510	-572
15.160	15.084	15.365	Sum ren kjernekapital	17.671	16.711	17.041
1.250	1.250	1.250	Fondsobligasjon	1.594	1.579	1.595
16.410	16.334	16.615	Sum kjernekapital	19.265	18.290	18.636
			Tilleggskapital utover kjernekapital			
1.750	1.750	1.750	Ansvarlig kapital	2.247	2.240	2.262
-139	-157	-174	Fradrag for vesentlige investeringer i finansinstitusjoner	-174	-157	-139
1.611	1.593	1.576	Sum tilleggskapital	2.072	2.083	2.123
18.020	17.927	18.190	Netto ansvarlig kapital	21.338	20.373	20.759

			Minimumskrav ansvarlig kapital			
1.053	1.044	1.074	Spesialiserte foretak	1.254	1.236	1.240
920	981	955	Foretak	968	991	930
1.511	1.598	1.415	Massemarked eiendom	2.348	2.282	2.261
107	108	100	Massemarked øvrig	103	111	110
1.026	1.012	1.045	Egenkapitalposisjoner IRB	1	1	1
4.617	4.742	4.590	Sum kredittrisiko IRB	4.675	4.621	4.541
1	2	3	Stater og sentralbanker	4	2	2
93	115	130	Obligasjoner med fortrinnsrett	151	162	142
441	507	379	Institusjoner	324	402	332
-	-	-	Lokale og regionale myndigheter, offentlige foretak	31	21	27
32	27	147	Foretak	382	253	281
20	16	11	Massemarked	506	470	476
11	14	28	Engasjementer med pant i fast eiendom	120	154	136
272	279	264	Egenkapitalposisjoner	513	400	408
99	100	94	Øvrige eiendeler	154	161	159
970	1.058	1.056	Sum kredittrisiko Standardmetoden	2.186	2.025	1.962
30	42	36	Gjeldsrisiko	38	43	31
-	-	-	Egenkapitalrisiko	22	9	18
-	-	-	Valutarisiko og oppgjørssisiko	2	3	3
421	407	421	Operasjonell risiko	777	720	770
25	60	25	Risiko for svekket kredittverdighet for motpart (CVA)	131	192	123
6.063	6.309	6.128	Minimumskrav ansvarlig kapital	7.830	7.612	7.448
75.785	78.861	76.599	Beregningsgrunnlag (RWA)	97.879	95.156	93.096
3.410	3.549	3.447	Minimumskrav ren kjernekapital, 4,5 prosent	4.405	4.282	4.189
			Bufferkrav			
1.895	1.972	1.915	Bevaringsbuffer, 2,5 prosent	2.447	2.379	2.327
3.410	2.366	3.447	Systemrisikobuffer, 4,5 prosent (3,0 prosent)	4.405	2.855	4.189
758	789	766	Motsykliskbuffer, 1,0 prosent (1,0 prosent)	979	952	931
6.063	5.126	6.128	Sum bufferkrav til ren kjernekapital	7.830	6.185	7.448
5.687	6.409	5.790	Tilgjengelig ren kjernekapital etter bufferkrav	5.436	6.243	5.404
			Kapitaldekning			
20,0 %	19,1 %	20,1 %	Ren kjernekapitaldekning	18,1 %	17,6 %	18,3 %
21,7 %	20,7 %	21,7 %	Kjernekapitaldekning	19,7 %	19,2 %	20,0 %
23,8 %	22,7 %	23,7 %	Kapitaldekning	21,8 %	21,4 %	22,3 %
			Uvektet kjernekapitalandel			
178.219	179.304	189.698	Balanseposter	270.700	252.366	256.978
6.190	7.518	12.601	Poster utenom balansen	11.887	8.333	7.514
-606	-617	-1.121	Øvrige justeringer	-1.911	-1.543	-1.577
183.803	186.205	201.179	Beregningsgrunnlag for uvektet kjernekapitalandel	280.677	259.156	262.915
16.410	16.334	16.615	Kjernekapital	19.265	18.290	18.636
8,9 %	8,8 %	8,3%	Uvektet kjernekapitalandel (Leverage Ratio)	6,9%	7,1 %	7,1 %